

Inspreken – commissie ZWCS 3 september – “1% voor buurtkracht”

Goedendag, voorzitter, raadsleden, fractiemedewerkers,
Een flink aantal van u heeft in juni op een studieontbijt kennis gemaakt met WIJAANZET. Dat is een jonge beweging van Rotterdamse buurtpartijen die samen voor buurtkracht gaan. Met diverse grote netwerkorganisaties kregen we binnen een maand van >200 buurtorganisaties een steunbetuiging. Ze vormen een belangrijk deel van het maatschappelijke weefsel. Het zijn buurtlocaties, tuingroepen, cultuurplekken, ontmoetingsplekken, inloophuizen door heel Rotterdam, gerund door een diversiteit aan bewonersgroepen. Ze zijn vaak verbonden in grotere netwerken van hun wijk, of rond sociaal of groen, cultuur of zorg, wonen of energie. De lijst met informele partijen groeit nog met de week en samen zijn deze al voor >80.000 inwoners van waarde!

Het wijkprofiel laat zien dat 120.000 bewoners actief zijn in hun buurtinitiatief. Wat een onbetaalde inzet! De raadsmonitor en het welzijnsverslag laten zien dat 5 procent van al die vrijwilligers actief is via WIN010 of Zorgzaam010, 5%... U hoort het goed: 95% is lokaal geworteld bij buurtplekken. Wist u dat twee derde van alle wekelijkse activiteiten door en voor bewoners bij informele buurtplekken gebeurt? Wist u dat 80% van de unieke bezoekers bij hen binnenkomt? En toch staan we nauwelijks vermeld in gemeentelijke beleidskaders en in de verslaglegging die u vandaag bespreekt. Als u vrijwillige inzet wilt vergroten, laat consultants en bedrijven even met rust en ga met uw actieve bewoners in gesprek!

In alle eerlijkheid: we zijn diep teleurgesteld zijn in de manier waarop de overheid met ons omgaat. In 2024 konden we als buurtplekken aanvragen doen bij tien subsidie-stromen voor zorg en welzijn, van Couleur Locale tot Zorgrestaurant. Het totaal budget van die tien stromen was in 2024 nog 16 miljoen. Door kortingen en het schrappen van subsidies is daar volgend jaar nog maar 12 miljoen van over. Bovendien: door bezuinigingen bij sport en cultuur, komen ook uit die hoek nu aanvragen bij welzijn. Meer aanvragers rond een kleinere pot. Zo jaagt u honderden initiatieven in de stress. Bovendien vragen wij nooit (zoals formeel welzijn) 100% financiering. In de praktijk regelen we de kosten van ons werk voor het 70-90% zelf. Waarom dan op dat kleine geld, waar de stad zoveel voor krijgt, met 25% bezuinigd? En waarom gaat er wél tientallen miljoenen extra GALA-geld voor preventie naar formele partijen gesluisd? De balans is zoek.

Wat is er nodig? – Simpel: basisfinanciering. De kosten van huisvesting van de lokale ontmoetingsplekken worden vergoed, plus de coördinatie van hun netwerk. Dat ontzorgt de vrijwilligers en doet hen extra meters maken. Basisfinanciering heeft in Middelland enkele jaren tijd het aantal activiteiten én de vrijwillige inzet verdubbeld. De overheid betaalt in deze wijk minder en oogst er meer!
Die basisfinanciering kost 25 euro per inwoner (1/3 van de kosten van formeel welzijn). Om het in de hele stad te realiseren is jaarlijks 20 miljoen euro nodig. Peanuts op onze begroting van 4,5 miljard. Maar het hoeft niet eens ten koste van ander begrotingsposten te gaan. Rotterdam heeft 2 miljard aan investeringsreserves! Als we daarvan 1% gebruiken voor basisfinanciering van de lokale pareltjes bestemmen, is het geregeld. Waaróm zouden we alleen in stenen of wegen investeren en niet in het maatschappelijke weefsel? En als u een andere oplossing hebt voor die 20 miljoen, prima.
Oja, als u geld vrijmaakt, laat dat aub niet lopen via centrale aansturing van de Coolsingel, of via formele welzijnspartijen. Bedenk iets beters, want het werkt pas als u de informele netwerken vertrouwen, ruimte en eigenaarschap geeft. Zelforganisatie is de sleutel.

Wat levert basisfinanciering op? – Een stabiel maatschappelijk weefsel, in elke wijk vitale buurtgemeenschappen die nauwer samenwerken, stevige groei van vrijwillige inzet, meer steun voor mensen in eenzaamheid of armoede, besparing in zorgkosten, meer verwijskansen voor professionals, versterking van de democratie, meer sociale veerkracht in tijden van crisis, 120.000 in hun buurt actieve bewoners die zich gezien voelen door de overheid. Uw kiezers ook!

We hopen op een motie om die 1% van de investeringsmiddelen voor buurtkracht te bestemmen, waar u raadsbreed achter gaat staan. En we hopen dat dit punt in alle verkiezingsprogramma's en het coalitieakkoord teruggelkomt. Uiteraard zullen we dat met interesse monitoren. Laten we welzijn sámen doen.

Dank voor uw aandacht,
Bram Dingemanse, Welzijnscoalitie Delfshaven

A. WIJAANZET – pleidooi voor de stad

WIJ AAN ZET

Sterke buurten maken een sterke stad!

BUURTORGANISATIES

ARMOEDE AANPAK

SOCIAAL ONDERNEMEN

GROEN

WONEN EN ENERGIE

CULTUUR

Pleidooi voor gemeenschapskracht.

Stel je voor: het is 2030... Rotterdammers zorgen voor elkaar en bestrijden armoede. Ze vergroenen hun wijk, delen energie en maken samen de stad gezonder, mooier en eerlijker. Heel lokaal, in de haarvaten van de wijken. Maar al die honderden initiatieven tellen ook op tot een grote en groeiende beweging. In netwerken van gemeenschappen die het verschil maken. Super toch? En keihard nodig, met alle ontwikkelingen en uitdagingen die op de stad afkomen.

Wij zien hier. Al jaren. En we blijven nog jaren. Dit is wat ons doet floreren:

1

Eigenaarschap.

Hoe meer eigenaarschap we voelen, des te beter het gaat. Laat buurtgemeenschappen en wijkraden meebeslissen hoe geld voor hun wijk wordt ingezet. Decentraliseer beleid waar dat kan. Laat ons meedenken en meedoen, van analyse, transparant en gelijkwaardig.

2

Plekken.

Het zijn onze buurthuiskamers, speelplekken, cultuurhuizen en groene oases waar mensen elkaar ontmoeten. Geef per wijk de netwerken van informele plekken meerjarige basisfinanciering. Met een jaarbedrag van 18 miljoen euro (nog geen 0,5% van het stadsbudget) wordt in heel de stad nieuwe sociale energie vrijgemaakt.

3

Eigen kracht eerst.

Buurtkracht kan in allerlei wijken meer taken zelf oppakken. Denk aan pleinprogrammering of inloopsprekuren, armoede- en eenzaamheidsbestrijding, energie opwekken, groen beheren, cultuur bevorderen, woningen ontwikkelen, etc. Zorg voor substantiële wijkbudgetten en maatwerk. **#Lokaaltenzij.** Kijk in de koelkast voor je inkopen doet.

4

Groeiruimte.

Burgercollectieven en sociale ondernemingen maken aantoonbaar impact, zoals bewoners uit eenzaamheid halen of mensen toeleiden naar werk. Ze verdienen meer groeikansen via subsidies of aanbesteding-op-maat. Niet alles hoeft naar grote marktpartijen, dat maakt het te duur.

5

Waardering.

We houden van verbinding, maar het gaat niet vanzelf. Wij, actieve Rotterdammers hebben een partnerschap met het bestuur van de stad nodig. Waardeer en steun lokale verbinders met uren en geld. Zo organiseren we onszelf per buurt van onderop.

Waarom dit werkt?

Wij weten wat er speelt. We bouwen aan vertrouwen, veiligheid en veerkracht. We voorkomen problemen, versterken democratie en brengen plezier terug in de buurt.

Kortom, beste politici:

Laat ons aan zet en neem gemeenschapskracht op in het verkiezingsprogramma.

Scan de QR-code
en teken mee!

- Rotterdammers

B. Intekening Wijaaanzet

260 actieve bewoners van 204 buurtorganisaties gaven tussen half juni en half juli steun aan het pleidooi, Samen rapporteren ze dat hun plekken en werk voor >80.000 inwoners van waarde zijn.

Het zijn buurtlocaties, tuingroepen, cultuurplekken, ontmoetingsplekken, inloophuizen door heel Rotterdam, gerund door een diversiteit aan bewonersgroepen, vaak verbonden in grotere netwerken van hun wijk, of rond sociale, groene, culturele of zorg-thema's.

De lijst groeit nog steeds en wie een recent overzicht van de >200 ondertekenaars wil kan dat op verzoek ontvangen.

C. Bezuiniging op de informele sociale basis in Rotterdam

totaalpakket aan subsidies voor zorg en welzijn 2024-2026

In 2024 was er in totaal 16 miljoen euro voor informele partijen in de stad. Die 16 miljoen bestond uit subsidies die voor de hele stad beschikbaar zijn, zoals: Couleur Locale, Lokaal budget, Goed voor elkaar (2% wmosubsidie), Huis van de wijk in zelfbeheer, Subsidies stedelijk welzijn, Mentortrajecten en Vrijwilligers organisaties, Subsidie zorgrestaurant en Subsidie informele leerondersteuning.

In 2025 zijn er bezuinigingen doorgevoerd: Couleur locale is 800.000 euro kleiner, wmosubsidie van 2 miljoen is geschrapt, bij mentortrajecten en vrijwilligersorganisaties is 1,1 miljoen gekort. Een deel van de bezuiniging werd voor één jaar via een speciaal raadspotje gecompenseerd. UVV is deels gered, maar slechts t/m 2026.

In 2026 blijft er dan 12 miljoen over van de 16 miljoen uit 2024, een korting van 25%.

In 2027 nóg minder.

Verloop van subsidies voor informele partijen	2024	2025	2026	2027
Couleur Locale	3600	3000	2500	2500
Lokaal Budget	3000	3000	3000	3000
Goed voor elkaar, 2% wmo-budget	2000	0	0	0
Huis van de wijk in zelfbeheer	800	800	800	800
Mentoring	407	0	0	0
Vrijwilligersorganisaties	1200	700	700	0
Subsidies vanuit Stedelijk Welzijn	1300	885	880	880
Opzoomermee (bewonersinitiatieven)	2500	2500	2600	2600
Zorgrestaurant (nieuw beleid)	680	530	530	530
Leerondersteuning (nieuw beleid)	400	800	800	800
	15887	12215	11810	11110
Daling in beeld:	100%	77%	74%	70%

D. De balans tussen formeel en informeel welzijn Delfshaven

uitgebreide versie, met noten: <https://welzijnscoalitie.nl/de-oogst-in-delfshaven/>

Data over het brede welzijn		Informeel	Formeel
Vorm van steun		subsidies	aanbesteding
Omvang van overheidssteun		10 – 30 %	100%
Zekerheid van steun		geen	6 – 10 jaar
€ 6,6 miljoen budget		€1,1 ¹	€ 5,5 ²
66 betaalde personeel		10 ³	56 ⁴
1370 vrijwilligers		1200 ⁵	170 ⁶
75 locaties		65 ⁷	10 ⁸
736 wekelijkse activiteiten		588 ⁹	148
109 wekelijkse inlooptijden		83 ¹⁰	26
8570 unieke bezoekers		7000 ¹¹	1570 ¹²

